

90. ԶԱՐԻ ԱԽՐԸ

Հանքուն ծաղիկ մին աղվես, ոնց ա ինքն, օրերից մին օր մին չալպըտուրիկ ծտի քնած տեղը փրոնքն ա, որ ուտի, ծիտը ասքն ա. —Աղվես'ս ապեր, գիղքն եմ' սոված ես, ինձ ուտիլու վես, համա մին աղոթիկ արա հոքուս մհար, եղո կե'ր, թն աչկըտ մին պան կըտեսնա:

Աղվեսը մտածքն ա. «Ծիտը խելունք ա խոսքն, ես էլ քրիստոնյա եմ, խի չի պիտի աղոթիկ անեմ»: Պերանն ուզքն ա պանցի, թն աղոթիկ ասի, ծիտը թրոնքն ա նստքն ծառի ճղանք:

—Ա'յ ծիտ, դոնկ ա, տոն ինձ խափեցիր, թուար, համա ես սոված մնացի, կոնե մին տեղ նշանց տու, շտեղ կարամ քըշտանամ:

—Շա'տ լավ, ենես ե'կ, մին նհենց տեղ տանեմ, էնքան լավես, որ տրաքվես:

Ծիտը ճղից ճուղ ա թրոնքն, աղվեսն էլ տափովք քաչ կանովք ընդրա ենեսն ա քինքն: Շատ որ քինքն են, մին էլ տեսքն են մին կնիկ չոլքն անախաղող մարթին հաց ա տանիլիս ինքն: Կընգա մին ծեռին մին կուլա կաթ ա ինքն, էն մին ծեռին դանստանիտունքն փրթաթած ուտիլիք, փեչկիցն էլ մին խոխա կախ:

—Մհի տոն ըստեղ ըսպասի', —աղվեսին ասքն ա ծիտը, —ես նհենց կանեմ, որ կնիկը ծեռքի իլածք տնի տափին հու ընգնի իմ քամակիցը: Եղո տոն թափանքտ կըլցես, իչքան կուղես:

Ծիտը թրոնքն ա քարի մընան վեր ընգնքն կնգա առաչին:

—Նանն', փրոնի', —ասքն ա խոխեն, մոր փեչկը պանց թողքն հու վազ տամ: Մերն էլ ծեռի իլած-չիլածք տնքն ա տափին, ինքն ընգնքն ծտի քամակիցը, որ փրոնեն:

Հենց մոտկանքն են ծտին, էս թրոնքն ա մին քիչ հեռու: Սըհենց ծիտը թրոնքն ա, ըստանք վազ են տալի, մինչու խելանք հեռվանքն են: Էտ վանգընք աղվեսը վրն յա պրծընքն, լավքն, ինչ որ կար, կաթն էլ վըրովք լակքն, փորը տողըցնքն: Եփ մեր ու տղա ետ են տանքն, տեսքն են' ո'չ հաց կա, ո'չ կաթ: Քոռ ու փոչման ետ են տանքն' թանգան հաց պերիլի:

Ձալպըտուրիկը թըռնում կնյիս ա աղվեսի կուշտը, տեսնում ա հեսա մեկնվել ա ծառի տակին հու մըրափում ա:

—Հը, աղվես'ս ապեր,—ասում ա ծիտը,—յանի կշտացա՞ր:

—Հա', ծի'տ ջան, թիս քե լսի ոչ, ուտի, կեռքիս տակը զատ չէր ընգնիլու, լավ կըշտըցրար տիւ ինձ: Համա լավ կիներ՝ մին քիչ վազ-վազ անի, կերածըս մարսի:

—Դե որ ըտենց ա, ե'կ եննիցս,—ասում ա ծիտը:

Ուրիւր աչկ տինիլով քինում են: Բո՛ւրդան քուերի զաթիցը մին բո՛լիւ չներ վրա են պրծնում, որ աղվեսի պո՛ւռթը քամուն տան: Աղվեսը, որ չորս ոտ ուներ, չորսն էլ փոխ ա առնում, փախնում մըն-նում մին փչակ:

Շները պաղզըմ են փչակի առաչին:

Փչակըմը աղվեսը հըրցնում ա ոններին:

—Տո՛ւք ինչո՞վ ինձ քո՛մազ արաք:

—Թիս մենք չինինք, քե ո՞վ կըպերեր ըստեղ:

—Աչկե'ր, տո՛ւք ինչո՞վ քո՛մազ իլաք:

—Թիս մենք չներին տեսնինք ոչ, մհի քե քրքրել ին:

—Բա տիւ ի՞նչ իր անըմ, ա'յ իմ ծաղիկ հաքո՛ւ:

—Ես էլ չներին ի ճընապեն նշանց տալիս:

Աղվեսը չարանըմ ա հաքվի վրեն, նեղսըրտըմ հու ընդան փչա-կիցը տիւս հանըմ: Շները հենց ըտան ին սպասըմ, հաքվիցը փըռ-նում են, աղվեսին տիւս քաշըմ, մին դոյընջան քլոլըմ, սըպանըմ, պո՛ւռթը քամուն տալիս:

Ծիտը որ թըմաշա էր անըմ, ասըմ ա.—Ձարի ախրը սըհենց ա ինըմ:

